

Warszawa, dnia 25 sierpnia 2015 r.

Ministerstwo Skarbu Państwa

Cezary Gabryjczyk
Podsekretarz Stanu

DRIR.561.120.2015.1.MD

Pan
Eugeniusz Kondracki
Prezes
Polskiego Związku
Działkowców

W nawiązaniu do przekazanego przez Ministra Infrastruktury i Rozwoju przy piśmie z dnia 30 lipca 2015 r. (data wpływu) Stanowiska XII Krajowego Zjazdu Delegatów Polskiego Związku Działkowców w sprawie *znaczenia ustawy reprivatyzacyjnej dla przetrwania ROD i zachowania praw działkowców* pragnę wyjaśnić, co następuje.

W odniesieniu do kwestii restytucji mienia należy zauważyć, że roszczenia reprivatyzacyjne dawnych właścicieli lub ich następców prawnych co do zasady nie mogą być zaspokajane poprzez zwrot nieruchomości w tych sytuacjach gdy decyzja nacjonalizacyjna wywołała nieodwracalne skutki prawne. W takim przypadku sąd powszechny zasądza odszkodowanie. Ocena ich wystąpienia leży jednak w wyłącznej kompetencji sądu. Dodatkowo należy zwrócić uwagę na fakt, że nawet w przypadku uchwalenia ustawy regulującej kwestię znacjonalizowanego mienia brak jest prawnych możliwości zamknięcia sądowej drogi dochodzenia roszczeń reprivatyzacyjnych, gdyż stanowiłoby to naruszenie konstytucyjnego prawa do sądu.

Z uwagi na fakt, że od momentu nacjonalizacji, nieruchomości podlegały różnym przemianom własnościowym wydaje się zatem, że ewentualne ustawowe rozwiązanie problemu reprivatyzacji powinno zostać oparte przede wszystkim na zaspokojeniu roszczeń byłych właścicieli w formie świadczenia pieniężnego, w wysokości odpowiadającej określonej przez ustawodawcę części obecnej wartości przejętego mienia. Z tego względu, obecnie brak jest możliwości przeprowadzenia reprivatyzacji wyłącznie w oparciu o restytucję naturalną.

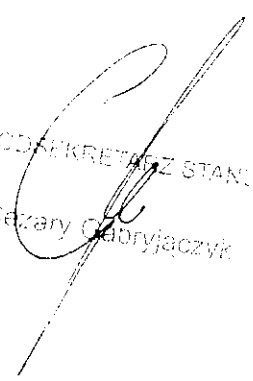
Jednocześnie z uwagi na skalę problemu reprivatyzacji oraz sytuację finansów publicznych pełna kompensacja szkód na rzecz byłych właścicieli nie jest możliwa do udźwignięcia przez państwo polskie. Orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka pozostawia ustawodawcy krajowemu margines swobody w zakresie uregulowania materii dotyczącej skutków rekompensowania nacjonalizacji jak również wskazuje na miarkowanie kompensacji stosownie do realnych możliwości majątkowych państwa, podyktowanych potrzebami jego bezpieczeństwa, interesem publicznym i ochroną innych wartości konstytucyjnych – praw innych osób.

Kwestia ewentualnego ustawowego uregulowania roszczeń repriwatyzacyjnych nie może odbyć się bez wcześniejszego określenia grupy osób, które pozbawione są możliwości realizacji odszkodowań na podstawie obecnie obowiązujących przepisów prawa, ponieważ ich mienie zostało przejęte zgodnie z aktami nacjonalizacyjnymi. Precyzyjnego zidentyfikowania wymaga także grono osób, które posiadają podstawy prawne do dochodzenia odszkodowania w trybie administracyjnym lub sądowym i oszacowania z tego tytułu skutków finansowych, które obciążałyby budżet państwa. W przypadku ewentualnego kompleksowego uregulowania tej kwestii należy mieć na uwadze, że z jednej strony istotne jest poszanowanie prawa własności niesłusznie odebranego byłym właścicielom, z drugiej jednak, z uwagi na wystąpienie nieodwracalnych skutków prawnych, nie będzie możliwa restytucja naturalna, a wysokość wypłacanych ewentualnie świadczeń musi być dostosowywana do aktualnych możliwości budżetu państwa.

Mając na uwadze powyższe, podejmowanie jakichkolwiek działań regulujących kwestię repriwatyzacji, w tym także dotyczących obecnych użytkowników nieruchomości odebranych byłym właścicielom, uzależnione jest w szczególności od przeprowadzenia szczegółowych analiz skali problemu oraz możliwości jego rozwiązania ze strony budżetu państwa. Wyniki powyższych analiz mogą być podstawą do opracowania szczegółowych stanowisk w ramach konsultacji społecznych ze wszystkimi środowiskami zainteresowanymi rozwiązaniem tego problemu.

Warto także zaznaczyć, że z uwagi na aktualny kalendarz prac sejmowych wydaje się, że ewentualne uchwalenie ustawy repriwatyzacyjnej będzie prawdopodobnie jednym z zadań Sejmu VIII kadencji.

z poważaniem

PODSEKRETAŃ Z STANU
Cezary Gabryjczyk